

תלוי שלט מאיר-ענינים: "הכניסה לורים אסורה".

מפלגות שלשה זאבים רעבים

בדרים מעטים בעולם נשארו כה מוצקים עד כי אפשר היה לראות בהם מוצבי-טבע נצחיים. בין אלה נמנו: הצוק של גיב-ראלטה, הפרימיות של מצרים והקולקטיביות הרעיונית של השומר הצעיר.

השבוע אירעה רעידת-אדמה שזיעזעה לפחות אחד ממוצבי-טבע אלה. בקרב השומר הצעיר נוצרה סיעה מתמלדת, שהפרה בגלוי את מרות מסידי התנועה, הצטרפה לסיעתה של משה סנה. המפה הטופוגרפית החדשה מגלה כי הרקס המפסימי שוב אינו מורכב משתי פסגות, אלא משלוש:

- פיסגת יערי, הכוללת את רוב השומר הצעיר, דורשת להקטין את השפעת סנה וחבריו במוסדות המפלגה, להגן על אורן ועל הציונות, מבלי לגנות את משפט פראג כשליעצמו;
● פיסגת גלילי, עליה בלט השבוע לראשונה גם יגאל אלון, שדרשה לגרש כליל את סנה ואישיו מצמרת המפלגה, לגנות את משפט פראג בכללו;
● פיסגת סנה, עם מורדי השומר הצעיר, שדרשו הזדהות במאה עם משפט פראג.

הפיסגה המרכזית של יערי אינה רוצה בפירוט שתי פיסגות הקצחת רוצות בפירוד שיגרש את הקצה השני, ישאר את שאר המפלגה מאוחדת.

בראשית השבוע שוב ניצחה זמנית, רוחו המתונה של יערי, גרמה לזחיית ההחלטה, כדי לחפש מוצא שישיבע את שלושת האחים ביום הרעבים, מבלי לפגוע בכבש האיחוד. אולם הפעם שררה פסימיות אפילו במשקי השומר הצעיר. הפילוג, שיגרם לחורבן ה"מפלגה ואולי לחורבן רוב ההתיישבות הע"ר בדת, נראה כמעט ודאי.

תיאבון לריסה חדשה, לתוך אורה זו נפלה הפצצה הידועה על הסכם מפא"י-הצ"כ על הגבלת הייצוג בכנסת. ברור לחד-לוטין שלפי השיטה החדשה יהיה מקום רק למפלגה אחת משמאלה של מפא"י. אם יהיה פילוג, ירד הפלג הקטן יותר בכלל מן המפה הפוליטית. האפשרויות: מפלגה שמאלית של השומר-הצעיר-לאחדות העבודה שיחסל למעשה את השפעת מק"י-סנה, או מפלגה של מק"י-סנה-השומר-הצעיר, שיכריח את לאחדות-העבודה להתחסל או להצטרף לי"מפא"י.

מאידך, צפונה במצב החדש הזדמנות עצומה למפ"ם מאוחדת, ליהפך למפלגת האופוזיציה היחידה במדינה (אחרי חיסול חרות ומק"י בשיתוף הבחירות החדשה), תחת ה"סיסמא: "בנו לממשלה הבורגנית ברג"טייך-בן-גוריון". יתכן מאד שמאכל טעים זה יבטל כל תיאבון לריסת הפירוד.

צבא

מסטיק בפה

הבנות שהמתו במסדרון הארוך בקומה השלישית של הבית ברחוב בוטרוס, יפו, עקבו בסקרנות אחרי קבוצת הגברים שסיימה רה בחדרים, שוחחו עם הרופאים. היו אלה עתונאים שהוועקו על-ידי משרד הבטחון כדי ללחום נגד גל ההאשמות שהציף את לשכת הגיוס, מוסד אורחי של משרד הבטחון ה"אחראי על רישום המתייצבות וביקורת ה"רפואי.

מכתב קבוצת הבנות שהתפרסם במדור המכתבים של העולם הזה (785) גרר אחריו סידרה של הגבות בכנסת ובעתונאים אחרים. אולם הוא לא היה התלונה הראשונה: מכ"תבים דומים הגיעו קודם לכן לשר הבטחון, שצייתה על עוזריו לערוך חקירה פרטית. חקירות דומות נערכו על-ידי מפקחת ח"ן, שישנה גרשנובקי, ורבי-סרן הירש ממטה חיל-הרפואה.

תלונות הבנות היו משולשות: בשעת ה"בדיקה הרפואית נכחו קצינים שלא ידעו אם רופאים הם או לאו, קצינים אלה והרופאים העירו הערות אישיות גסות, לבלרים נכנסו לחדר לטלפן.

לא מתרגשים כל כך. אמר יעקב בילג, מנהל הלשכה, איש בגיל העמידה שכבר היה צבאי באצט"ל האוסטרי-הונגרי של הקיסר פראנץ יוסף: הענין כולו בשקר יסודי, איננו אלא תעמולה מוסחית של חוגים דתיים, המבקשים להכביש את ריח גיוס ה"בנות. שום גבר זר אינו יכול להיכנס לק"ר מת הבדיקות הרפואיות, וגם הפקיד היושב באחד החדרים בקומה זו אינו רשאי לצאת ממנו. הקשר מתנהל כולו באמצעות פקידה.

מצויים הסידורים כדי לשמור על צניעות הבנות. אישרו הרופא הצבאי. תקנות המקום מחייבות שבכל ועדה רפ"ר אית יהיה רופא צבאי, רופא אורחי ורופא. (בימי החום אין הרופא הצבאי לובש חלוק לבן, לבוש מדוי הצבאיים בלבד - דבר ש"גרם, אולי, לחשש כי אין הוא כלל רופא.

התלונן אחד הרופאים הקשישים, אב לבת המשרתת בצה"ל: "אנחנו לא חיות טרף,

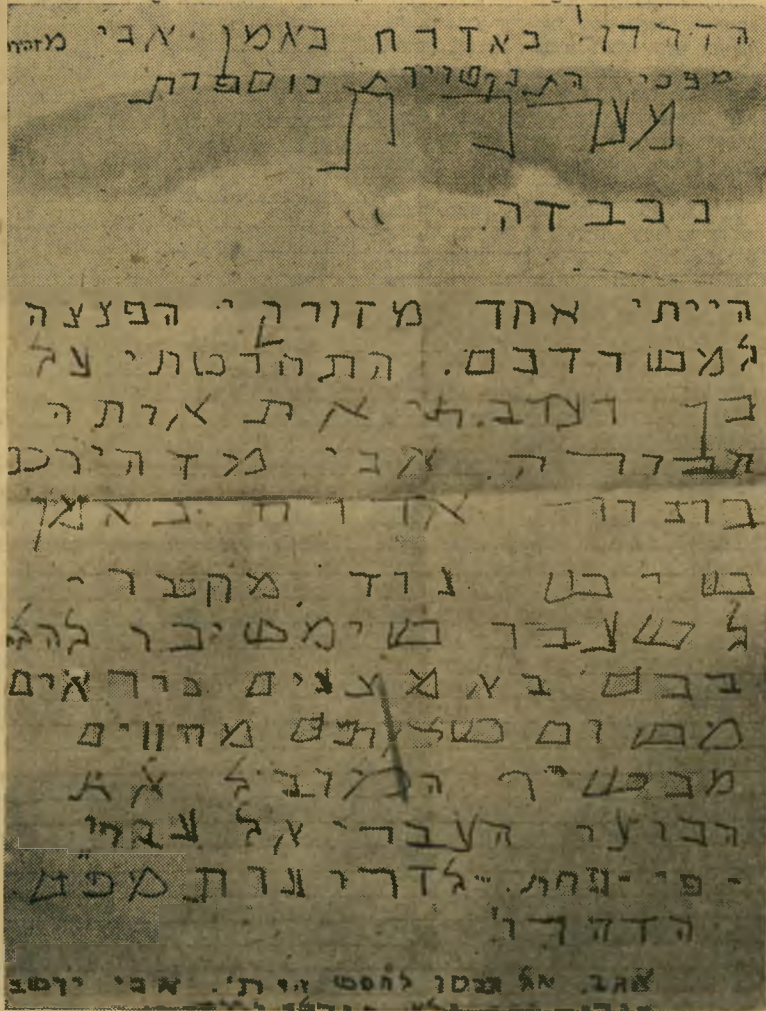
כשלעצמם היו משיעיים רצון. סיכם עתונאי אחד לחברו: "ואפילו אם היו מקרים בודדים של הערות לא נכונות מצד רופא, עכשיו בודאי חלף אצלו החשק לחזור עליהן."

עיתונות

אמצעים נוראים

בשעתו אמרו מפקדי אצ"ל, בחיוך: "קל יותר לשכנע צעיר עברי להקריב את חייו למען המולדת, מאשר לשכנע אותו לתרום כסף לאותה מטרה". מאז חל שינוי בנוער ה"עברי ומקריבי חיים התמעטו מאד. אולם אפי"ר לאמרי, קעת: "קל יותר לשכנע צעיר עברי לזרוק פצצה במערכת כל שהיא, מאשר לשכנע אותו לקרוא את תנועה".

השבוע נתברר עד אין ספק שזורקי הפצצה במערכת העולם הזה, שפצעו את דוש וגרמו לנוקים קלים, לא קראו מעולם את העונש

מכתב האיום ל"העולם הזה"

"אל תחפשו אותי."

זהו, שאבו את ידיעותיהם עליו מדברי-ההש"מצה של עתונים שובניסטיים. אין פנאי להתריץ, ההודעה על כך באה בצורת מכתב-איומה שגילה, בסעם ה"ראשונה, מדוע נורקה הפצצה ומנין באו וור"קיו. המכתב, שהיה כתוב באותיות דפוס ביד שמאל, בנוסח ספרי הבלשים הידועים, הודיע: "הזהרו, כאורח נאמן אני מזהירכם מפני התי"גקשיות נוספות."

מעיד הכותב על עצמו: "הייתי אחד מזור"קי הפצצה למשרדכם. התחרטתי על כך וע"בתי את אותה חבורה. אני מזהירכם בחור אורח נאמן שיש עוד מחברי שימשיכו להלי"חם בכם באמצעים נוראים, משום שאתם מהחיים מכשיר המוביל את הנוער העברי אל עברי פי פחת, לזרועות מפ"ם...".

גם כותב המכתב, ככל חבריו, מצטיין ב"דאגה תמורה לבטחון עצמו. הוסיף הוא: "אל תנסו להפש אותי. אני יושב בירושלים ולא תוכלו למצאני." ליתר זהירות שלח את המכתב באמת'משרד-דואר ירושלמי, במע"ספה עליה רשם את הכתובת (הבלתי-נכונה) בכתב יד שונה לחלוטין.

ענתם העיקרית של הרופאים, שכולם נשואים, רובם בגיל העמידה: לפני פרסום החוק החוש, לפני שלושת רבעי שנה, לא היו מעולם שום תלונות. ברור שלבנות הב"אית למקום כזה יש יחס שלילי מראש, והן מתרגשות מדברים שאחרות לא היו שמות אליהם לב כלל.

העתונאים החרטמו ברובם לטובה מן ה"סדורים במקום, נטו להגות כי ההאשמות היו מוגזמות מאד. אף כי אי-אפשר להוכיח כיום, בסיוע עתונאים, שלא היו פה ושם סטיות מן הסדר הטוב, נראה כי הסידורים

העירו על המשמר. בטאון מפ"ם: "ההאשמה כאילו שהעונש הזה שייך למפ"ם או מחנך אליה היא, כמובן, האשמת-הבל. הוסיף עוזר מפקח מחוזי יהושע בן-ארי, ממחלקת חקי"זריקת פצצות הפכה מגיפה.

לא נגיע אם כל קבוצת נערים תסוצן את כל מי שאינו מוצא חן בעיניה? ראשי דעת ה"קהל היו צריכים להתריע על כך...". ראשי דעת הקהל, שטרם סוצצו, לא מצאו פנאי להתריע.

מכות קלות. אולם השבוע אירע מקרה נוסף של איום באלימות על עתון ישראלי, רמז על כך כי מי שטרם סוצצו עד היום, אינו בטוח מגורל זה מחר.

המקרה: עורך העתון היומי ההונגרי, או"י קלת, קיבל מכתב איום, בו נדרש להתנצל על מאמר בו התקף את הפרופסור יוסף קלוז"נר, גיבור הימין הקיצוני. איימו עליו המכ"תב: אם לא תבוא להתנצלות, יפוצצו את מערכת אויקת, יכו את עורכו. אולם, הוסי"סו, בהתחשב עם גילו המופלג של העורך, לא יכו אותו מכות נמרצות, יסתפקו ב"מכות קלות".

העתונאי האפואי

העתונאי הוא מטבעו אדם מתרוצץ. אולם גם במקצוע זה נדיר התפקיד שקיבל על עצמו צעיר ירושלמי בשם זאב לקויר: החל מעתה יעבוד בכל חודש שבוע אחד במנ"ציסטר, בריסניה, שלושה שבועות בירושלים, ישראל.

זאב, שנולד לפני 40 שנה במחוז אלזס, סלע המחלוקת המסורתית בין גרמניה וצר"פת, נחשב למומחה בינלאומי לעניני רוסייה. הוא למד את השפה הרוסית באוניברסיטת ברלין, שעה שהיה קומוניסט מושבע, מבין אותה על בוריה אף כי עד היום אין הוא מדבר אותה כהלכתה.

עלייתו של היטלר הרחיקה את זאב מן הקומוניזם, קירבה אותו להשומר הצעיר. הוא עלה ארצה, החל כותב בעל המסחר, כתב ספר על הנפס. בגלל מחלה נשאר כמ"עט מרוחק לביתו, הדחים בתפוקה כמעט סטאכאנובית בכתיבת מאמרים, מבלי להוריד את רמתם. הוא כתב בהארץ (בין השאר תחת השמות א. חירם, ז. ל. ער), עבד ב"משרה מלאה גם בגירוסטנס פוטס וגם בהדור, כיהן מן הזד כפרשן בקול ישראל (ומשך זמן מה גם בהעולם הזה), הקדיש את שעות הפנאי למלוי תפקיד של כתב של שורה ארוכה של עתונים חוצלארציים, כן עבד ב"משרד החוק.

הדברים הגיעו עד כדי כך שאם רצה עתו"נאי ישראלי לדעת מה עשה אדם בשם סלו"גוב אלמוני בפריו בשנת 1934, היה מסל"פן לזאב לקויר, מקבל תשובה מדויקת. עתו"נים זרים היו משתמשים לצורך זה במיבר"קית.

החודש החליט מנציסטר גארדיאן, העתון השני בחשיבותו בבריטניה, שכשרונו של לקויר מתבזבז בירושלים. הוא פחד את ה"בעיה על ידי סידור לפיו יסיס את זאב פעם בחודש בבריטניה, יהפוך אותו באמת לעתו"נאי העולם את התקופה האטומית.

המשק

עוד כסף. אין בשר

אינדקס יוקר המחיה לא יעלה בחדש הבא באותו שעור שציקו לו. זאת בזכותו של הרוזן המצרי מוחמד נגיב. בין המצר"כים שמשרד המסחר והתעשייה ייקר החודש, הבשר אינו נכלל, כיוון שבששת השבועות הקרובים לא יחולק לתושבים.

הסיבה להפסקה הזמנית בחלוקת הבשר הייתה החרמתו, בסואץ, של מטען שהועבר מחשב על ידי חברת אינקודה. מטעמים פסי"כולוגיים ייטב להעלות את מחיר הבשר רק בעת חלוקתו, לא כאשר הוא נעדר מסל המזונות. התיקורת המצרך נדחתה, איפוא, לשבועות מספר.

החודש יגדל שכר העובדים ב"8 ל"י, תו"ספת יוקר, תוצאת העליה במחירי הלחם, החשמל, הפירות והתיקורת במשך שלושת החודשים האחרונים. אולם, למעשה, לא יכסה סכום זה את ההוצאות המוגדלות בשל התי"יקרות מצרכי מזון אחרים: שמנים, סוכר, קמח, קפה, תה, אורז וסולת.

אם כי שער החליפין לגבי מוונות לא הוכפל, כפי שהיה מתוכנן, התיקרו המוונות למעשה יותר מאשר היו צריכים להתקיר לפי התכנית המקורית.

אחרי הטיימס הלונדוני.